

תורה תבלין

A Torah Tavlin Publication
34 Mariner Way Monsey, NY 10952

שבת קודש פרשת משפטים - מברכים חודש אדר ראשון

Shabbos Parshas Mishpatim

כ"ו שבט תשס"ה - February 5, 2005

הדלקת נרות שבת - 4: 59 (Monsey, NY)	מנחה גדולה / שבת - 12: 41
שקיעה של ערב שבת - 5: 17	שקיעה של יום השבת - 5: 18
זמן קריאת שמע/מ"א - 9: 01	צאת הכוכבים / מעריב - 6: 08
זמן קריאת שמע/הגר"א - 9: 37	צה"כ / לשיטת רבינו תם - 6: 30

מדעת עליון

שפניו לגניבת כסף וזהב, אלא שסופו לעמוד נגד בעל הבית, שיאמר להפריע לו. ונמצא שמחמת חמדת הממון הוא עלול להיות רוצח, ומספק מותר לו לבעל הבית להורגו, והרי מחתרת מצויה. וזהו העונש היותר גדול המגיע לגנב: עונש בנפש תחת חמדת הממון במסיבות המביאות לידי רציחה. ולכן, היינו דכתי' "הגנב" עם "הא" הידיעה, שגנב זה במדתו יותר משאר הגנבים.

כי אם שמוע תשמע בקולו ועשית כל אשר אדבר ואיבית את אויביך וצרתי את צורריך וגו' (כג-כב)
יש להבין, דתחילה אמר הכתוב "הנה אנכי שולח מלאך לפניך לשמרך בדרך", ואח"כ לענין הנקמה מאויבים תלה הקרא בהקב"ה בעצמו, דכתי' "ואיבית את אויביך", ולמה שינה הקרא בזה?

ומסביר הגמור"י יהונתן אייבשיץ זצ"ל, בס' תפארת יהונתן, שכידוע אין מלאך אי עושה שני שליחות כאחד, ואיך יטיב לישראל וירע לעו"כ? לכך הבטיח השי"ת שהוא ירע להגוים. ועוד י"ל באופן אחר, דבקרא כתי' "ה' מסיני בא וזרח משעיר למו" (וזאת הברכה לג-ב), ודרשו חז"ל שהקב"ה החזיר התורה לעשו ולא קבלוהו,

אם במחתרת ימצא הגנב והכה ומת אין לו דמים (כב-א)
הנה הקרא ב"הא" הידיעה - "הגנב" - להודיע לנו שגנב כזה הוא המסוכן ביותר. ודבר זה צריך הבנה, אמאי גנב הבא במחתרת נחשב כגנב הכי מסוכן?

ונראה להגמור"ר זלמן סירוצקין זצ"ל, בס' אזנים לתורה, עפ"י דברי הילקוט, כי יש הרבה מדות בגנבים: (א) הגונב פת לחם מחמת שהוא רעב. ואף שמצד הדין שזה הוא בתשלומין לסתם גנב, אבל כבר נאמר "לא יבוזו לגנב כי יגנוב למלא נפשו כי ירעב" (משלי ו. ב) הגונב ומתחרט ומודה על האמת, שאינו משלם רק הקרן לבד. (ג) מי שגנב ונמצא הגניבה בידו, משלם תשלומי כפל. (ד) הגונב בהמה וטבח ומכר, ונשתרש בחטאו, ולפיכך הוא משלם תשלומי ד' וה'. (ה) "גונב איש ומכרו - מות יומת". (ו) מיירי באדם שלא רק גונב נפשות שהוא חייב מיתה כדאמרין, אלא לפעמים אף הגונב ממון מחויב מיתה. והיינו בן סורה ומורה, שסוקלים אותו על שגנב משל אביו ואכל תרטימר בשר וחצי לוג יין. אבל שם זה ענין של חינוך ותרבות רעה ומוטב שימות זכאי ואל ימות חייב.

אבל מדה גדולה יותר מכולם הוא גנב הבא במחתרת

A SERIES IN HILCHOS SHABBOS

KIDDUSH: SANCTIFYING THE SHABBOS (2)

As one begins to recite Kiddush on Friday night, he should glance at the Shabbos candles (1). This is a סגולה for one's eyes that might have become weaker from the hectic rushing of the entire week (2). Others say drinking the Kiddush wine accomplishes this סגולה (3).

Regarding standing (4) during Kiddush: 1) Some stand the entire Kiddush, both the reciter and the listeners. In order to be יוצא from another's recital of Kiddush with "שומע כעונה", there must be a "group setting." (5) Thus, the listeners should not be scattered about, but rather standing still around the table. 2) Some sit the entire Kiddush, except for the reciter who rises in his chair as he says the words "יום הששי ויכולו השמים", in honor of Hashem's name, which is made up of the first letters of these 4 words. 3) Some stand only for the first paragraph (ויכולו), which in itself is a testimony of the creation of the world. They then sit down before making the beracha "בירא פרי הגפן".

Before starting Kiddush, one should concentrate on fulfilling the Torah Commandment of יזכור את יום השבת "זכור את יום השבת", and the Mitzvah D'Rabbanan of reciting Kiddush over wine. The Chid'a (6) points out a mussar concept, that during Kiddush, one should think about teshuvah, to ensure that he is a "kosher witness" on Creation. There is also a סגולה to better one's memory. When the reciter says

(1) רמ"א רעא: (2) משנה ברורה רעא: מכ (3) מגן אברהם רעא: כג (4) או"ח רעא: (5) משנה ברורה רעא: מו (6) מורה באמצע קמ"ג (7) טעמי המנהגים דף תקע"ד (8) שמירת שבת כהלכתה מז: לא (9) או"ח רעא: יג (10) או"ח רעא: יד (11) שם

הוא היה אומר.....

R' Chaim Vital ZT"L would say:

"Humility, appropriate silence, control of desires and constantly feeling happy with one's lot are the four basic character traits that are essential for a person to acquire."

The Sefer Orchos Tzaddikim writes:

"If a person obtains all that he desires and no sadness befalls him, his face will always shine, he will be physically healthy, and be slow to show signs of old age."

R' Menachem Mendel of Kotzk ZT"L would say:

"himself away from home, is worthy of reward!"

נ"י MAZEL TOV TO MR & MRS HESHY SCHLOSSER ON THE UPSHERIN OF THEIR SON, NACHMY

TORAH TAVLIN IS AVAILABLE FREE OF CHARGE! RECEIVE IT TODAY FOR YOUR SHUL OR YESHIVA, OR HAVE IT E-MAILED TO YOU DIRECTLY. PLEASE CALL 845-821-6200, OR SEND AN E-MAIL TO TORAHTAVLIN@YAHOO.COM.

◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇		◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇	
R' Yechezkel turned to see Zundel nodding in full comprehension. "This is the meaning of the words, 'and be there.' One must strive to truly 'be there.' It's not as simple as it sounds. Unfortunately, it is possible to ascend the mountain and yet not actually be there, if one's thoughts are elsewhere."		ולישמעאל ולא קבלוהו וכו'. רק לכאורה יש להאומות התנצלות על מה דלא קבלוהו, כי יאמרו דהטעם שקבלו רק בני ישראל ולא הם, משום שהקב"ה בכבודו ובעצמו הלך עמנו והורה לנו הדרך אשר נלך בו, מה שלא עשה גייב להם אלא עיי' נביאים. ולכן, עתה אם הקב"ה באמת שולח עמנו מלאך לשמור עלינו, אייב נסתם טענתם וחייבים כליה. וזי"ש "הנה אנכי שולח מלאך", ומכח זה "ואיבתי את אויביך".	
TORAH GEMS		מעשה אבות....סימן לבנים	
כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד וכו' (כא-ב)		ויאמר ה' אל משה עלה אלי ההרה והיה שם ואתנה לך את לחת האבן התורה והמצוה וכו' (כד-יב)	
Rashi, based on the <i>Mechilta</i> , explains: "(This refers to) someone who is sold by Beis Din for stealing, as the posuk states 'If he (the thief) has no money (to repay) he is to be sold (as a servant) for his theft.'" A thief is ordered to become a servant of the one from whom he stole, until the debt is paid off. R' Yosef Ives Shlit"a gives the following analysis: In the science of crime prevention there are basically two approaches. Crime may be viewed as opportunistic and rationally motivated. Thus, the way to combat it is by making it harder for the potential criminal to succeed, as well as disincentives such as harsh penalties. Social crime prevention believes that crime is structural, due to poverty, illiteracy and disadvantage. Accordingly, the way to reduce crime is by promoting education, equality and good parenting.		Zundel was a loyal <i>chasid</i> of the famed <i>Rebbe</i> , R' Yechezkel of Kuzmir ZT"L . He dreamed often about visiting Kuzmir since he wanted very much to spend a <i>Shabbos</i> with his <i>Rebbe</i> , but each week something different seemed to arise to prevent his going. As much as he planned and made arrangements to travel, things never seemed to work out, but Zundel never despaired.	
While, undoubtedly, there is merit in both viewpoints, the <i>Torah</i> provides an even more fundamental analysis of crime: a culture of irresponsibility and disregard for others. The answer to spiralling levels of crime is to restore a sense of responsibility and accountability, what may be termed "moral" crime prevention. Making a criminal repay his or her damage is the first step towards enforcing responsibility. It sends a clear message that actions must be accounted for, that actions have consequences and one who commits an offense will be expected to make retribution..		One Thursday he was determined to persevere and go to the <i>Rebbe</i> that week, despite any obstacles that might interfere with his plans. Of course, as seemed to happen every time he made plans, he recalled that on the following Tuesday he would have to attend to some important business at the market near his home town, which was some distance from Kuzmir. If he were to stay until Sunday to receive a parting <i>l'chaim</i> from the <i>Rebbe</i> , he would not be able to reach the market town in time. He decided not to postpone his long-awaited trip to his <i>Rebbe</i> yet again; he would go, and if necessary would leave early Sunday morning, even if it meant not being able to say goodbye to his beloved <i>Rebbe</i> .	
The Chofetz Chaim ZT"L writes that selling the thief into servitude is not meant as a punishment but as a way of reforming his character. The purpose of being sold was to offer the offender a productive lifestyle, the lack of which caused the offense. Cutting edge research on		Zundel arrived at his destination on Friday and headed directly for an audience with the <i>Rebbe</i> . He was unprepared for R' Yechezkel's cool reception; instead of asking him to stay and eat at the <i>tish</i> on <i>Shabbos</i> , he told Zundel, "Go back home for <i>Shabbos</i> - there is no point in your stalling!"	
		Understanding why his <i>Rebbe</i> was displeased, Zundel told him, " <i>Rebbe</i> , I will not go to the market; instead I will remain here as long as is necessary." Smiling, R' Yechezkel relented and invited Zundel to eat at his table on <i>Shabbos</i> . Zundel was much relieved.	
		At the <i>tish</i> , R' Yechezkel began to <i>darshen</i> in front of the <i>chassidim</i> . "Before the <i>Torah</i> was given at Mount Sinai, <i>Hashem</i> instructed Moshe "עלה אלי ההרה והיה שם" - " <i>Ascend unto me upon the mountain, and be there.</i> " Now, this is an unusual expression; Why was it necessary to add the words " <i>and be there,</i> " if Moshe had already been commanded to ascend the mountain?"	
		The <i>chassidim</i> listened intently but R' Yechezkel aimed his remarks primarily at Zundel. "The answer is that a person is considered to be wherever his thoughts are. What one thinks about and lends his entire focus to, is what he truly wishes and hopes for. His true aspirations are indeed legitimate products of his thought-process. For example, a <i>chasid</i> can physically be spending <i>Shabbos</i> with his <i>Rebbe</i> , but if his thoughts dwell on the market-place, then it is considered as if he is actually there!	
		"Thus, <i>Hashem</i> was telling Moshe, 'I want you to come up to the mountain, and remain here. But while you are here you must divest yourself completely of all worldly thoughts. Your entire concentration must focus on being with Me. That, and only that, can be on your mind.'"	
◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇		◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇ ◇◇◇◇◇	